

DARBA AIZSARDZĪBAS INSTRUKCIJA Nr. 3

RĪCĪBA ĀRKĀRTAS SITUĀCIJĀS

1. VISPARĪGAS PRASĪBAS

Par instrukcijā noteikto prasību neievērošanu vainīgās personas atbilstoši Latvijas Republikas likumdošanai, atkarībā no pārkāpuma smaguma un sekām, var tikt sauktas pie disciplināras, materiālas, administratīvas vai kriminālatbildības.

1.1. Instrukcijas precīzas izpildes rezultātā iecerēts nodrošināt:

- 1.1.1. iespējamo ārkārtas situācijas profilaksi;
- 1.1.2. operatīvo dienestu (UGD, policija, ātrā palīdzība u.c.), uzņēmuma vadības un pilsētas vai reģiona Civilās aizsardzības sektora savlaicīgu apziņošanu;
- 1.1.3. uzņēmuma darbinieku informēšana par iespējamiem draudiem viņu veselībai un dzīvībai ārējo bīstamības faktoru iedarbības rezultātā;
- 1.1.4. uzņēmuma gatavību reaģēšanas pasākumu izpildei.

1.2. Uzņēmuma teritorijā iespējamās ārkārtējās situācijas ir:

- 1.2.1. nelaimes gadījums ar darbinieku;
- 1.2.2. ugunsgrēks, sprādziens uzņēmuma ražotnēs;
- 1.2.3. ceļu satiksmes negadījums;
- 1.2.4. traucējumi enerģētisko un komunālo sistēmu darbā (gāzes noplūdes ūdensvada plīsums);
- 1.2.5. ēku sabrukums;
- 1.2.6. ķīmisko vielu un produktu noplūde;
- 1.2.7. ar uzņēmuma darbību nesaistītas ārkārtas situācijas:
 - dabas katastrofas (vētra, negaiss, kailsals, augstas un zemas temperatūras, sniega sanesumi u.c.);
 - anonīma informācija par sprādzienbīstamu priekšmetu uzstādīšanu uzņēmumā;
 - radioaktīvais piesārņojums;
 - ķīmiskais saindējums;
 - bioterorisms.

1.3. Jaunpieņemto darbinieku iepazīstināšana ar instrukciju veicama ievadapmācību laikā. Atkārtota instrukcijas zināšanu pārbaude veicama reizi gadā, veicot bīstamos darbus – reizi sešos mēnešos

2. UZŅĒMUMA DARBINIEKU RĪCĪBA UN PIENĀKUMI

2.1. Brīdinājums par ārkārtējo situāciju var tikt saņemts no:

- 2.1.1. uzņēmuma vadības;
- 2.1.2. no uzņēmuma struktūrvienībām;
- 2.1.3. no uzņēmuma apsardzes;
- 2.1.4. no uzņēmuma apmeklētājiem.

2.2. Par ārkārtas situācijām, kuras nav saistītas ar uzņēmuma darbību, brīdinājums var tikt saņemts no:

- 2.2.1. Attiecīgās pilsētas vai reģionālās Civilās aizsardzības sektora;
 - 2.2.2. Attiecīgās pilsētas pašvaldības policijas vai reģionālās Valsts Policijas nodaļas ;
 - 2.2.3. kaimiņu uzņēmumu darbiniekiem (t.sk. ar trauksmes sirēnas skaņām);
 - 2.2.4. anonīma telefona zvana veidā;
 - 2.2.5. centralizēti (radio, televīzija) ar iepriekšēju trauksmes sirēnas signālu "Uzmanību visiem!";
 - 2.2.6. Valsts apziņošanas un trauksmes sistēmas shēma ir atspoguļota pielikumā.
- 2.3.** Jebkura brīdinājuma saņemšanas gadījumā, ja tā saturs un ziņotāja personība izraisa šaubas, nepieciešams pārliecināties par ziņojuma pareizību, to veic atzvanot ziņotājam pa attiecīgo tālruņa numuru vai pa tālruni, kuru uzrādījis ziņotājs.
- 2.4. Darbinieku rīcība nelaimes gadījumā:**
- 2.4.1. izslēgt iekārtas;
 - 2.4.2. izsaukt medicīnisko palīdzību (pa tālruni **112 vai 113**);
 - 2.4.3. sniegt palīdzību cietušajam;
 - 2.4.4. paziņot par notikušo tiešajam darbu vadītājam vai uzņēmuma vadībai;
 - 2.4.5. saglabāt nelaimes gadījuma apstākļus, ja tās nerada briesmas apkārtējiem;
- 2.5. Ugunsgrēks:**
- 2.5.1. ikviena darbinieka, kurš pamanījis ugunsgrēku pienākums ir nekavējoties izsaukt ugunsdzēsējus zvanot pa tālruni. "**112**", nosaucot aizdegšanās adresi, savu vārdu, uzvārdu un telefona numuru;
 - 2.5.2. paziņot par ugunsgrēku tiešajam darbu vadītājam vai uzņēmuma vadībai;
 - 2.5.3. iespēju robežās līdz ugunsdzēsēju vai apsardzes darbinieku ierašanās brīdim uzsākt ugunsgrēka dzēšanu ar esošajiem dzēšanas līdzekļiem – ugunsdzēsamajiem aparātiem, ugunsdzēsības krāniem;
 - 2.5.4. nepieciešamības gadījumā veikt materiālo vērtību evakuēšanu;
 - 2.5.5. ugunsgrēka gadījumā piedūmotas telpas iet cauri, aizturot elpu, nosargājot muti un degunu ar samitrinātu lupatu, auduma gabalu. Stipri piedūmotā telpā pārvietoties guļus;
 - 2.5.6. gadījuma, ja cilvēkam aizdedzinājās drēbes – novilkt tās vai nosegt ar auduma gabalu, nekādā gadījumā neskriet degošās drēbēs;
 - 2.5.7. neiet tuvu un nepieskarties sprādzienbīstamiem priekšmetiem.
- 2.6. Ceļu satiksmes negadījums:**
- 2.6.1. Ja negadījumā iesaistīts transporta līdzeklis ar valsts numura zīmēm jārikojas atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumu prasībām.
 - 2.6.2. Ja ir cietušie:
 - izsaukt medicīnisko palīdzību pa **tālr. 113 vai 112**;
 - izsaukt policiju pa **tālr. 110**
 - informēt uzņēmuma vadību.
- 2.7. Ēku sabrukums:**

- 2.7.1. izsaukt palīdzību (**policiju - tālr.110, VUGD – tālr.112, neatliekamā med palīdzība tālr.- 113**);
- 2.7.2. atstājot telpu turēties tālāk no logiem, elektroiekārtām;
- 2.7.3. nedrīkst padoties panikai, nepieļaut sastrēgumus pie durvīm, neļaut cilvēkiem lekt no logiem;
- 2.7.4. atrodoties ārā nestāvēt tuvu ēkām;
- 2.7.5. ja nav iespējas tikt ārā no ēkas aizņemt drošāku vietu – kapitālo sienu ailes, stūri, zem karkasa sijām.

2.8. Gāzes noplūdes vai ūdensvada bojājuma gadījumā:

- 2.8.1. paziņot par notikušo tiešajam darbu vadītājam vai uzņēmuma vadībai;
- 2.8.2. evakuēt cilvēkus no bīstamas zonas;
- 2.8.3. telpā, kur ir jūtama gāzes smaka nesmēķēt, neieslēgt elektroiekārtas;
- 2.8.4. rūpīgi izvedināt telpu un atstāt to līdz pilnīgai gāzes izvedināšanai;
- 2.8.5. gadījumā, ja ir cietušie, nodrošināt svaiga gaisa pieplūdi, izsaukt ātro medicīnisko palīdzību;
- 2.8.6. ziņot gāzes avārijas dienestam - **tālr. 114.**

2.9. Kīmisko vielu un produktu noplūde

- Konstatējot dzesēšanas šķidrums vai dīzeļdegvielas noplūdi ir nepieciešams:
- 2.9.1. brīdināt uzņēmuma personālu;
 - 2.9.2. informēt uzņēmuma vadību un ugunsdzēsības un glābšanas dienestu "**112**";
 - 2.9.3. organizēt personāla un apmeklētāju pārvietošanu uz drošām telpām ēkā, atkarībā no konkrētās situācijas (bīstamās vielas fizikāli – ķīmiskās īpašības, meteoroloģiskie apstākļi, avārijas vieta un apjoms u.c.);
 - 2.9.4. izslēgt elektrību;
 - 2.9.5. iespējās robežās veikt produktu apberšanu ar absorbēšanas materiāliem (smiltis, koka skaidas), novākt absorbējošo materiālu konteineros bīstamiem atkritumiem;
 - 2.9.6. ierobežot vielas vai produkta noplūdi kanalizācijā izmantojot ierobežošanai smiltis, koka skaidas;
 - 2.9.7. par ķīmisko vielu noplūdi nekavējoties ziņot VVD Lielrīgas RVP pa tālruni 67084278, 29101487 vai 29262888.

2.10. Ārkārtas situācijas, kuras nav saistītas ar uzņēmuma darbību

- 2.10.1. Par rīcību ārkārtas situācijās, kuru cēlonis nav saistīts ar uzņēmuma darbību tiek paziņots izmantojot masu medijas. Valsts apziņošanas un trauksmes sistēmas shēma atspoguļota 1. Pielikumā

Valsts apziņošanas un trauksmes sistēmas shēma.

